

Čtvrtletník – únor 2018 – číslo 1
Trimestriel – février 2018
Driemaandelijks – februari 2018

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Milí přátelé Besedy v Belgii,

před měsícem nám začal již osmnáctý rok po dlouho očekávaném (a obávaném) přelomu století a tisíciletí. Začátkem letošního roku jsme živil, hlavně my - Češi v zahraničí, určité naděje na změnu v české politice, a tak se koncem ledna část národa radovala, že se podařilo udržet status quo, a druhá polovina se musela vyrovnat se zklamáním, že ke změně zatím nedošlo. Ze zahraničí vypadá situace doma samozřejmě jinak. Obrazně řečeno, všichni sedíme u jakéhosi pomyslného stolu, kterým je náš svět, avšak věci na stole nevypadají stejně, když změníme úhel pohledu a sedneme si na jinou židli. A tak mají Češi v zahraničí jiné představy o tom, co doopravdy potřebuje naše země, než lidé v Česku. I když i tam se rodí touha po změně. A že Češi jako národ byli málokdy spokojeni s jejich vládci, ať už doživotními nebo volenými, to je také známá věc.

Jakožto členka volební komise jsem zažila letošní prezidentské volby v Bruselu hodně zblízka. První volby do sněmovny se zde na českém velvyslanectví konaly v roce 2002. I tehdy jsem měla tu čest zúčastnit se jich nejen jako volička, ale též jsem pomáhala počítat hlasy. Těch však bylo tenkrát podstatně méně než letos. A bylo by jich nyní jistě mnohem více, kdyby Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila návrh vlády umožnit korespondenční volbu. Jeden takový byl vládou podán již v roce 2005. Senát se pokouší prosadit tuto možnost od konce 90. let. Velkým zastáncem tohoto typu volby je po mnoho let pan senátor Tomáš Grulich. Na podporu korespondenční volby přišla nyní strana TOP09 s podpisovou akcí. Uvidíme, zda se to podaří.

Ale zpět k prezidentským volbám v Bruselu. Každého kola se zúčastnilo přes 1000 voličů. Z asi 800 Čechů zapsaných na zvláštním seznamu voličů, který vede náš konzulát, jich přišlo k volbám přes 600. Přes 400 dalších voličů přišlo volit s voličským průkazem. V prvním kole jich bylo 404, byli mezi nimi zpěváci z jakéhosi zájezdního autobusu, hráči pozemního hokeje, kteří se účastnili mistrovství Evropy, jež právě probíhalo v Antverpách, studenti z Bruselu, Lovaně i Gentu. O první kolo voleb v Bruselu se intenzivně zajímala Česká televize i Český rozhlas. Čtyři čeští

zaměstnanci jakési firmy se vehementně domáhali práva volit bez voličského průkazu a poukazovali na to, že nepoužíváme moderní technologie 21. století. My jsme skutečně poctivě a ručně do tabulky zapisovaly (při prvním kole s paní konzulkou, při druhém s paní sekretářkou) všech 404, respektive 474 (ve 2. kole) voličů. Ale volby nebyly pro členy volební komise jen nudným zapisováním jmen, adres a rodných čísel, po všechny dny vláda ve volební místnosti velice příjemná, přátelská atmosféra. Občas jsme se i srdečně zasmáli. To bylo hlavně u poznámek dětí, které doprovázely své rodiče. Jedno takové dítě projevilo veliký zájem o lahev vody, kterou jsme měli na stole, a nechtělo si dát říct, že to je naše voda a že ono má svoje pití v autě. Další dítě žádalo rodiče, aby už šli domů, že prý je tady nuda. Jiné dítě, pravděpodobně z domova důkladně poučené, se veřejně zeptalo, zda je pravda, že ... (zaznělo jméno jednoho z kandidátů) je hulvát.

Volit přišly snad všechny generace krajanů, z některých rodin společně volily dvě i tři generace. Bylo mi líto, když jsme některým roztržitým voličům nemohli účast ve volbách povolit. To když se například prokazovali belgickou pobytovou kartou nebo českým řidičským průkazem namísto českého občanského průkazu nebo pasu. Jedna paní přišla volit se slovenským pasem, českou občanku si prý nechala v Praze. Škoda. Musela odejít s nepořízenou. Dva muži přišli na druhé kolo voleb silně ovínění. Dokumenty měli v pořádku, tak snad odvolili zodpovědně. Celkově však byli všichni voliči velice příjemní a usměvaví, loučili se vesele v naději na nové časy. Potěšilo nás, jaký zájem o volby projevili mladí. To je dobrá zpráva do budoucna. V obou bruselských kolech obdržel nejvíce hlasů Jiří Drahoš (51,49 % a 92,95 %).

Krajanům, kteří zůstávají v Belgii dlouhodobě, se vyplatí nechat se na konzulátě zapsat do zvláštního seznamu voličů. Nemusí pak pokaždé shánět v českém bydlišti svůj voličský průkaz. Informace najdete na webových stránkách velvyslanectví: www.mzv.cz/brussels/cz/konzularni_a_vizovy_usek/volby/index.html

Nechť je rok 2018 pro vás po všech stránkách příznivý! Naše Beseda se bude každopádně snažit vám jej zpříjemňovat. Těšíme se brzy na shledanou.

Olga Schmalzriedová

© Olga Schmalzriedová

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA 2017

Milí čtenáři, v tomto zimním čísle vás na druhé a třetí stránce opět vítá reportáž z Mikulášské nadílky, která se konala v minulém kalendářním roce. Procházím všechna nahromaděná starší čísla Zpravodaje a mohla bych si říct, že je vlastně nemožné vám zprostředkovat zážitky z této akce ještě nějak jinak. Přesto je každý rok nadílka jiná, něčím zvláštní.

© foto Martin Kubišta

ANO, je pravda, že Mikuláš vždycky dorazí i se svojí suitou dvou andělů a dvou čertů. Letos tomu bylo jinak, i když se téměř všichni pomocníci potýkali s dopravní kalamitou, která v bruselském regionu nastala po tom, co napadlo trochu sněhu. Nakonec vše dobře dopadlo, takže se Mikuláš, andělé i čerti stihli přichystat a osvěžit a pomocníci u tvoření i za barem byli připraveni uvítat první příchozí.

ANO, na děti čekají nějaké výtvarné aktivity, kterými si zpříjemní dobu čekání na hlavního hrdinu celého odpoledne. I tentokrát se zdobily perníčky, bez toho by to ani nešlo, ale každý z výtvorů je jedinečný, stejně jako jsou jedinečné děti, které cukroví zdobí. Vytvoření tradičního štěrchátka plněného rýží bylo opět úkolem náročnějším nejen pro děti, ale i pro jejich asistenty z řad

© foto Ulf Gjerdingen

rodičů. ☺ Do třetice se vyráběli sněhuláci a někteří se opravdu povedli, nemyslíte?

ANO, vždy si zazpíváme koledy za doprovodu hudebníků a děti se naučí nějakou básničku, kterou Mikuláše volají. Letos to byla tato:

**Anděl seděl na obláčku,
čáry máry, čaroval,
vyčaroval Mikuláše,
moc se z toho radoval.
Pozor na to, milé děti,
čarování není žert,
něco se mu nepovedlo,
a tak přibyl čert.
My se čerta nebojíme,
protože my nezlobíme,
kdyžtak jenom trošinku
tatínka a maminku.**

© foto Martin Kubišta

Koledy Štědrej večer, Slyšte, slyšte a Pásli ovce valaši všichni dobře znají, takže jsme Mikulášovi na uvítanou také krásně zazpívali. ANO, i letos někteří odvážlivci zpívali nebo hráli a nezalekli se ani čertů, kteří řinčeli řetězy ve snaze je zastrašit. Odměnou statečným dětem byla růžička.

© foto Martin Kubišta

No, a pak už je i všechny ostatní děti čekala audience s Mikulášem. Některé děti byly pochváleny, některé Mikuláš upozornil na nedostatky, které by měly být odstraněny. On totiž Mikuláš všechno ví a má zaznamenáno

© foto Martin Kubišta

© foto Ulf Gjerdingen

ve své Nebeské knize. Pokud děti během roku moc nezlobily, dostaly voňavý český perník, tentokrát ve tvaru Mikuláše, anděla a čerta. A protože Beseda je spolek filantropický, perníčky také, už podruhé docestovaly do dětského domova Les Salanganes v Lillois-Witterzée.

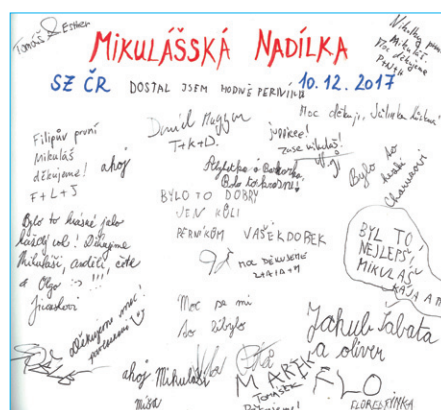

© foto Martin Kubišta

ANO, všechny Mikulášské nadílky jsou si podobné, a přesto je každá rozdílná, hlavně proto, že každý rok přijdou za Mikulášem děti. A ty se přece vyvíjejí rychle a každý rok jsou trochu jiné! ☺ CO SE ALE NEMĚNÍ je láska, s kterou pro vás ve výboru Besedy nadílku připravujeme, radost všech dobrovolníků, kteří nám přijdou pomoci a umožní tím realizaci celé akce, a laskavá podpora Stálého zastoupení ČR při EU, které nám každý rok poskytuje své skvělé prostory. Budeme se tedy na vás těšit opět v prosinci tohoto roku! ☺

Zuzana

A jak jste si to užili vy? Zde je pár zápisů do besední Pamětní knihy:

Poděkování ředitele dětského domova Le Refuge - Les Salanganes

Un mot demandait-il,
Un mot et ce sera mon
royaume.
Un mot plus vaste que la nuit,
Où le silence vous prend par la
main.

Un mot où poser son front,
Comme à une vitre.
Un mot où se pencher,
Fenêtre sur le jardin.

Un mot, une forêt habitée du
loup,
de la biche et de l'aube.
Un mot où se perdre,
Où prendre racine.
Un mot disait-il.
Un mot une parole,
Plus vaste que le monde.
Il se prononce facilement,
Et pourtant...

Peu de gens disent MERCI
Merci pour les biscuits de St.
Nicolas et des anges,
Merci pour vos sourires,
Merci pour tout !

Marc Verbeken
Directeur du SRJ

SPOLEČNÉ PEČENÍ VÁNOČEK

Minulé, již 13. pečení vánoček bylo naplánováno na sobotu 16. prosince. První těsto zaděláváme obvykle v 10 hodin dopoledne a poslední v 6 nebo v 7 hodin večer. Část účastníků jsou pravidelní hosté, jiní přijdou jen jednou a pak už vědí jak na to. Ovšem společná práce má své kouzlo: láskyplné ruční vymíchání těsta (až k vytvoření bublin) není zase taková dřina, když nás podporují ostatní, ve společnosti jiných těst kyne naše těsto jaksi lépe, čekání na kopeček, který by měl po dvou hodinách vykuknout z mísy, ubíhá rychleji, když si při tom povídáte s příjemnými lidmi. V dobré společnosti a se společně odříkavanou zaklínací formulí „spodem – vrchem – překřížit“ se válečky z těsta též pletou snadněji.

© foto George Schmalzried

Ve volných chvílích se posilujeme nějakým tím zákuskem či chlebíčkem, v poledne nesmí na stole chybět polévka (obvykle hrachovka či bramboračka), večer si dáváme sekanou s chlebem a kyselými okurkami. Při posledním pečení tomu s občerstvením nebylo jinak. K čemu však tentokrát došlo, bylo to, že z 16 přihlášených nakonec dorazily čtyři osoby. Většina ostatních zájemců onemocněla nebo jim do plánů vstoupily nějaké jiné, nečekané okolnosti. A tak jsme místo obvyklých 20 vánoček upekli jen čtyři. Přesto jsme si onen sobotní den s Alenou, Jájou, Mišou a Markem skvěle užili a těšíme se na příští společné pečení v prosinci. Buďte po celý rok zdraví!

George a Olga

NAŠINCI V BELGII: RADOŠ HORÁČEK

Potkáte ho na nejrůznějších místech Bruselu, pravděpodobněji však na něho narazíte někde v lese. Buď bude rozjímat nad krásou přírody a nad cestou k sobě samotnému nebo možná zrovna zasvěcovat skupinku dětí do skautských radostí. Anebo bude u své nízkoenergetické chaloupky v Lese snů řezat dříví. Každopádně tohoto vysokého, charismatického otce čtyř dětí nepřehlédnete, Radoš Horáček se totiž v davu jen tak neztratí. A nepřehlédnutelný byl i jednoho deštivého dne, když jsme se spolu setkali v Berlaymontu na obědě. Do té doby jsem ho znala jen jako vedoucího skautů, zjistila jsem však, že toho stihá podstatně více. No, posuďte sami!

Radoši, než se dostaneme ke všemu, co děláš, prozrad' mi: odkud vlastně pocházíš?

Jsem z Liberce, od svých pěti let jsem tam vyrůstal v domě hnedka u lesa, vlastně v kopcích. Liberec je sice velké město, ale fakt je to – jak někteří Moravané, kteří k nám přijeli, poznamenali – že v Liberci máme les ve městě a město v lese, kdežto na Moravě bývá zvykem mít město ve městě a les v lese.

Přírodu mám hrozně rád a to je i důvod, proč jsme se s manželkou odstěhovali z Bruselu do domečku, který jsme si postavili v lese. Bydlíme v Bois des Rêves, kde Beseda pořádá grilování. To místo jsme vlastně našli i díky Besedě, protože jsme zrovna šli na grilování a cestou jsme hledali, kde bychom si koupili pozemek nebo dům, no a našli jsme ho právě tam. Jsou to vlastně asi první kopce za Bruselou a je tam krásný les, takový, jak lesy kolem Bruselu bývají: velikánské buky, velikánské duby.

Krásné stromy mají také v Japonsku.

© foto Radoš Horáček

Postavili jste si dům, takže tady plánujete zůstat?

Moc dlouhodobě neplánujeme, ale protože mám úřednickou smlouvu na dobu neurčitou, tak tady minimálně do důchodu

asi zůstaneme. Co bude potom, to nevím. Někteří kolegové se už teď chystají, že se buď na důchod vrátí do jejich země nebo půjdou někam na jih, za teplem. Mně se tady ale líbí, dokážu si představit tady zůstat, ale taky záleží na tom, kde budou děti.

Srodinou v Hallerbos.

© z archivu Radoše Horáčka

To je fajn mluvit s úředníkem, který nenadáva na Belgii a jen si nestěžuje na zdejší poměry! ☺

Myslím si, že místo aby člověk nadával na to místo, kde žije, má se to buď snažit nějak změnit anebo si zvyknout a mít to rád. Třeba ten náš dům a kus lesa, který k němu patří, my nazýváme „WildWood“ a přizpůsobujeme si ho tak, aby se nám tam líbilo. No, a práce tady pro Evropskou komisi mě taky baví.

Radoši, a co vlastně děláš?

Pracuji pro Evropskou komisi, ta připravuje právní předpisy a kontroluje jejich dodržování v členských státech. A legislativa, kterou já se hlavně zabývám, je směrnice o energetické účinnosti.

To mi zní absolutně abstraktně! Můžeš mi to jako úplnému laikovi vysvětlit?

Hlavním smyslem té směrnice je, aby lidi, podniky, domácnosti používali na to, co potřebují k životu, co nejmenší energie. Ne teda aby omezovali to, co dělají, ale aby na všechno to, co chtějí dělat, použili co nejmenší energie. Takže když chce někdo bydlet v teplém domě, tak aby namísto topení uhlím „co to dá“ si ten dům pořádně zaizoloval a spotřeboval energie třeba i desetkrát méně. Já jsem se k té práci dostal i skrz vlastní zájem. Se ženou jsme si totiž již dřív postavili pasivní dům, který spotřebuje na vytopení zhruba 8,5 kWh/m² za rok, zatímco tradiční domy

v Belgii spotřebují tak 200 kWh/m²/rok, což je asi dvacetkrát víc.

Je třeba mít dobrou izolaci střechy, stěn i dveří. Abychom splnili i druhou podmínku úspěšného pasivního domu, tak jsme se ženou během stavby chodili a všechny ty dřevěné panely, z kterých je dům postaven, jsme takovou speciální lepicí páskou lepili k sobě, aby mezi nimi neprofukovalo. No, a pak je třeba dobře odvětrávat, takže u nás se větrá pořád. Ale přes speciální výměník, díky kterému nám neuniká teplo.

Teda, to je promyšlené! A jak dlouho v tom domě snů už bydlíte?

V roce 2014 jsme se nastěhovali, takže teď třetí zimu. Předtím jsme bydleli v Bruselu v evropské čtvrti.

A jak dlouho jsi vlastně v Belgii?

Bydlel jsem tady několikrát. Poprvé jsem přišel do Belgie v roce 2000 na stáž u Evropské komise. Pak jsem dokončil studia a splnil vojenskou službu v Čechách a zpátky jsem přišel na postgraduální studia v roce 2002. Rok na to jsem začal pracovat pro Evropskou komisi. To jsme bydleli v univerzitním městě Louvain-la-Neuve.

Jak jste se potkali s Tvoji ženou?

Potkali jsme se na Erasmu v Anglii, kde jsme oba studovali. Bylo to na takové malé univerzitě, která byla původně zámek s parkem a celým panstvím v části Anglie, které se říká Midlands. Moje žena je napůl Kanadanka, frankofonní z Montrealu, a po tatínkovi napůl Španělka, takže vždycky říkám, že mám dvě ženy podle toho, která část osobnosti se zrovna projeví! ☺ Mluvíme spolu i nadále anglicky, ale s dětmi komunikujeme každý svým jazykem: já česky a Vero španělsky.

V Čadu na zahradě.

© z archivu Radoše Horáčka

Pověz mi, prosím, něco víc o Tvůj rodině, zmínil ses o dětech...

Nejstaršímu Tomášovi je deset let, pak máme osmiletou Vítu, Sáře je pět a Gaia má tři roky. Chtěli jsme je dát do Evropské školy, ale do francouzské sekce nám je tehdy nepřijali, protože ani jeden z nás rodičů není rodilý Francouz. Teď všechny chodí do belgické frankofonní školy a školky v Louvain-la-Neuve. Už zvažujeme střední školu pro Tomáše. Jdou mu skvěle jazyky, takže bychom byli rádi, kdyby šel za rok na dvojjazyčnou školu kousek od nás ve Wavre s francouzsko-anglickou výukou. Anglicky se naučil za pár měsíců tak dobře jako holandsky za několik let. Ale to bude i tím, že u nich ve škole na holandštinu nedbají, sám ředitel na první informační schůzce prohlásil, že rozhodně nehodlají děti naučit holandsky plynule mluvit. Takže děti umí základní fráze a pár písniček. Což mi připomíná moje studium němčiny na jazykové škole v Liberci. ☺

Ty jsi chodil na jazykovou školu?

Předtím, než jsem šel na dvojjazyčné gymnázium v Liberci, jsem chodil do státní jazykové školy, ještě za doby komunismu, a od třetí do osmé třídy jsem se učil německy. Ale za těch pět let jsem se tam nenaučil říct pořádně ani větu. A ruštinu jsem měl ještě i tři roky na základce a pak i na univerzitě, když jsem studoval v Německu.

Němčina se Ti tedy poté hodila! ☺

Na univerzitě v Bavorsku ano, studoval jsem tam evropské hospodářství. V tom čase jsem vyjel také do Anglie na Erasmus a ke konci studií v Německu jsem šel na stáž v Komisi.

A co konkurz do Komise?

Bylo to hodně náročné, s kolegy ze států, které tehdy ještě nebyly členy EU, jsme se minimálně tři měsíce na konkurz připravovali, studovali jsme denně po práci tři až pět hodin. Ta časová investice se ale vyplatila, protože většina z nás konkurz udělala.

Teď ke Tvým koníčkům: jsi vedoucí skautů, jak ses k tomu dostal?

Jako dítě jsem chodil do pionýra, do turistického oddílu, který fungoval vlastně jako skauti, a docela se mi to líbilo. A když jsem byl potom na vysoké, říkal jsem si, že bych chtěl něco takového vést, ale nedostal jsem se k tomu – tady v Belgii jsou vedoucími odrostlí členové z vlastního oddílu. No, a pak najednou jsme zakládali skauty tady v Bruselu pro Čechoslováky. S aktivitami pro děti nejprve začal Pepa Švarc, pak se k němu přidala Borůvka, Michal Nekvasil a já a společně jsme založili oddíl BRUSK. Nejprve jsme měli starší děti, tak od 14 do 16 let, ale s těmi to moc nešlo. Měli úplně jiné představy o tom, co by se mělo na těch víkendech dělat. A tak jsme v roce 2006 začali skautovat s dětmi ve věku 9-12 let. Jedno z prvních dětí

je dnes dokonce vedoucí! ☺ Od té doby se BRUSK celkem rozrostl, máme 3 družinky skautů a k tomu malé Vlčušky a velké Rovery, s vedoucími je nás kolem padesáti.

Tábor BRUSK.

© z archivu Radoše Horáčka

Co máš na práci s dětmi nejraději, co Te na tom nejvíce baví?

Kromě toho, že jsem hrozně rád venku v přírodě, mě baví si s dětma hrát. A také s nimi komunikovat a sledovat, jak objevují nové věci.

To musí být někdy asi dost těžké: jsi táta čtyř dětí, máš náročnou práci, věnuješ se skautům...

Je! ☺ Hlavně stavba domu, to byla hodně náročná etapa našeho života. Nejmladší dcera ještě nebyla na světě, když jsme začali stavět, a takhle jednou při odklizení větví na zahradě žena začala rodit. Takže jsme z lesa jeli do porodnice!

Co Tvoje další koníčky, stíháš ještě něco jiného?

Pořád ještě dodělávám detaily na domě, to mě moc baví. Třeba včera jsme řešili zvonek u dveří, který tam ještě nemáme. Nechal jsem si odlít na Slovensku zvon a s českým kovářem připravujeme úchyt na zeď ke dveřím. Rád dělám také věci s kamarády. Když k nám dorazí o víkendu, tak něco tvoříme kolem domu, pak si dáme saunu a masáž – hrozně rád masíruji.

Prozradíš našim čtenářům, jaká místa by sis přál navštívit?

Během těch třech let, co jsme bydleli v Čadu, kde jsem pracoval na delegaci Evropské komise, jsme také hodně se ženou cestovali. V době, kdy jsem tam působil, jsme dostali až tři měsíce dovolené za rok, bylo to opravdu třeba. Takže jsme jeli dvakrát do Japonska, také na Nový Zéland. Byli jsme pak i v Chile, na Velikonočních ostrovech, tv Mongolsku. Rád bych se podíval ještě do

Kapsiki - národ hor na severní hranici Kamerunu a Nigérie.

© foto Radoš Horáček

Indie, Bhútánu nebo Tibetu. Teď ale spíše podnikám vnitřní cesty, pomocí meditace a sebeuvědomění, do nitra študákovy duše! ☺

Jaké to bylo, žít v Čadu? To je úplně jiný svět!

Bylo to drsné. Velkým stresovým faktorem je tamější vedro, když tam člověk pobývá delší dobu. Tehdy jsem pro to, abych se uvolnil, potřeboval zimu, teď si dávám saunu. Nebylo tam také úplně bezpečno, a tak jsme na nákupy jezdili hodinu a půl autem přes hranice do Kamerunu. Zažili jsme tam také občanskou válku: když nás armáda s naším šestiměsíčním Tomáškem evakuovala do Francie, to byl velmi silný zážitek. Měli jsme ale štěstí, protože jsme byli v péči francouzské armády, měli jsme co jíst a mohli se dobře vyspat, na rozdíl od některých kolegů, kteří se ocitli ve sběrných táborech, kde i v noci byla slyšet střelba. To se na nich pak podepsalo, že potom nemohli několik měsíců pořádně spát.

Kluci v Čadu.

© foto Radoš Horáček

Radoši, a kdyby sis mohl vybrat nějaké nadpřirozené schopnosti, jaké by byly? A pokud bys jimi mohl ve světě něco vylepšit, co by to bylo?

Tak pokud bych mohl něco ve světě vylepšit, začal bych hlavně u sebe, protože sám sebe jedině dokážu opravdu ovlivnit a změnit, ostatní lidi ne. Na to ale není třeba žádná nadpřirozená schopnost. Pokud bych si měl vybrat nějakou nadpřirozenou schopnost, rád bych uměl létat, jen tak, že roztáhnu ruce a letím! ☺ Někdy takhle létám ve snu a je to vždy úžasný pocit! ☺

Tak až někdy kolem vás někdo takhle proletí, věřte, že to není ani letadlo, ani pták, ani Superman, ale Radoš Horáček, který zrovna možná spěchá na vlak domů za rodinou a do své chaloupky snů.

Zuzana Jirglová

© foto Radoš Horáček

Milí besedníci,

máme tu nový kalendářní rok a my doufáme, že pro vás a vaše blízké začal příjemně a že stejně tak dobře bude pokračovat. V novém roce se platí nové členské příspěvky. To samozřejmě není žádná povinnost, avšak pokud si myslíte, že patříte do besední rodiny, je lepší příspěvky letos zaplatit, protože nezaplacením vaše členství v Besedě automaticky (minimálně na daný kalendářní rok) zaniká. Žádný nátlak na vás nevyvíjíme, máte na to ještě téměř 11 měsíců, tedy do 31. 12. 2018. Jednodušší však je poslat příspěvek na začátku roku a mít klid na duši. Někteří besedníci nám pak totiž během roku volají či píší a ptají se, zda mají zaplacené, nebo dokonce posílají příspěvek v druhé polovině roku podruhé. Většina besedníků čeká na první číslo Zpravodaje a posílá příspěvek po jeho obdržení, ale jsou i tací, kteří jej spontánně posílají hned na začátku kalendářního roku. A tak se letos stalo, že k 31. lednu má své členství zajištěno již víc než třetina všech stálých besedníků. Stálých – znamená, že platí příspěvky každý rok. Jsou totiž i tací členové, kteří občas nějaký ten rok vynechají. Tím se však netrápíme, v každé rodině se najde potomek, který se vrací domů jen občas, zatímco jiný je doma „pečený, vařený“.

Ale k věci: letošní příspěvky zůstávají beze změny, to je **15 € za jednotlivce a 25 € za rodinu**. Děti a studenti příspěvek neplatí, navýšení se meze nekladou. Poplatek pošlete na účet Besedy u ING s číslem **BE26 3630 3022 4129**, BIC je **BBRUBEBB**. Pokud váš příspěvek dorazí na náš účet dřív, než nám belgická pošta přiveze Zpravodaje vytištěné v Česku, najdete na této straně svou letošní členskou kartičku.

Členové Besedy dostávají tištěný Zpravodaj, mají slevy nebo příspěvek na akcích Besedy. Příspěvky nám též pomáhají pokrýt náklady na fungování spolku. Na tisk Zpravodaje, webové stránky a některé kulturní akce nám finančně přispívá Ministerstvo zahraničních věcí ČR, bez této pomoci bychom Zpravodaj, jediné české periodikum v Belgii, tisknout nemohli. Taktéž bychom vás nemohli pozvat na některé kulturní akce, kde neplatíte žádné, nebo jen symbolické vstupné. Jsme za tuto finanční pomoc velmi vděční. Oceňujeme též podporu ze strany našeho zastupitelského úřadu při ubytování našich hostů a Pražského domu k pořádání našich dýchánek.

S přáním všeho dobrého a s nadějí na brzké shledání

za výbor Besedy - Olga.

© z archivu sboru Bruselští Brhlíci

Bruselští Brhlíci

Rádi bychom Vás informovali, že i ve druhém pololetí přijímáme zpěváky do **dětského pěveckého sboru Bruselští Brhlíci**. Sbor je veden profesionálními hudebníky s pedagogickou praxí a je zaměřen na české a slovenské národní i populární písně.

Pravidelné **zkoušky se konají vždy v úterý v 18:00**. Pokud máte doma nějakého brhlíka, sýkorku, či dokonce skřivánku, kteří by chtěli společně s námi poznávat překrásné české i slovenské písně, neváhejte nás kontaktovat na níže uvedené adrese. Těšíme se na Vás

Jan Fix a Adam Hanzl

bruselsti.brhlíci@acmuse.eu
www.acmuse.eu

Setkání s panem senátorem Grulichem

Přijměte pozvání na jedinečné setkání a besedu s panem senátorem Tomášem Grulichem, který přijede do Bruselu v polovině března. Setkání proběhne **v Českém centru** (avenue A. Buyl 150, 1050 Brusel) **ve středu 14. března od 19 hodin.**

Pan senátor **Tomáš Grulich** je předsedou Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Naposled jsme měli možnost pobesedovat s člověkem, jenž se snaží řešit problémy, s nimiž se potýkají Češi v zahraničí, v roce

2004, když na oslavu 100. výročí založení Besedy přijela paní senátorka Jitka Seitlová. Pan Grulich se kromě české emigrace (té dávné i té nové) věnuje též otázkám migrace a reemigrace. Máme tedy jedinečnou možnost zeptat se na vše, co s tímto dvousměrným pohybem ve světě souvisí.

Pro lepší organizaci večera, posílejte prosím přihlášky na adresu **spolek@beseda.be**. Děkujeme a těšíme se na shledání.

za besední výbor - Olga

Kde ženy vládnu

Rok 2018 začal zajímavě: hned zkráj jsme dostali zprávu od výtvarnice, spisovatelky, humanitární pracovnice a cestovatelky **Kateřiny Karáskové** z Pelhřimova, která loni vydala knihu **Kde ženy vládnu**. Na toto téma nám nabídla multimediální kulturně-cestopisnou přednášku, kterou nešlo odmítnout. ☺ Zavede nás v ní ke kmenům v Mexiku, na Sumatře, v Himalájích a v Indii, do míst, kde jsou za slabší pohlaví považováni muži. Ženy nad nimi vynikají v logickém uvažování i v matematice. Jsou schopnějšími obchodnicemi a manažerkami. Děti dostávají příjmení po matkách a majetek dědí výhradně dcery. Knihu si budete moci po přednášce od autorky zakoupit. Více informací najdete na stránkách **www.katerinakaraskova.cz** nebo **www.kdezenyvladnu.cz**

Jako nejvhodnější, a tak trochu provokativní termín přednášky jsme zvolily (samé ženy) **neděli 11. března** (hned po kdysi tak slaveném MDŽ). Sejdeme se **v Pražském domě** (avenue Palmerston 16, 1000 Brusel) **v 16 hodin**. Zveme všechny ženy a ty muže, kteří se nebojí. ☺ Po přednášce se spisovatelkou pobesedujeme.

Od 15 hodin pro vás chystáme **burzu besedních knih** ve prospěch **o.p.s. Zajíček na koni**. Knihy si budete moci ze seznamu, který vám na požádání zašleme, předem rezervovat. Podzimní burza vynesla této obecně prospěšné společnosti, která se stará o děti postižené Downovým syndromem, dalších **200 €**. Těšíme se na shledání a na příjemné odpoledne.

Olga

© z archivu Kateřiny Karáskové

Andělské pečení a vaření III.

Z náhodného nápadu může někdy vzniknout pěkná tradice. Letošní vaření a pečení bude v pořadí už třetí. Neuskuteční se na Andělu jako vloni (v té době budeme mít jiný program), zato budeme moci připravit trochu letnější recept.

Na meníčku bude (na přání děvčat z výboru) **gulášová polévka** a **domácí rohlíky** s mákem. Jako sladký přídatek uděláme **ovocné knedlíky** z tvarohového těsta (nejlepší jsou ty s jahodami) a ze spalovaného těsta (nejlepší jsou s jablky nebo se švestkami - ale ty pravé švestky tu neprodávají ani na podzim, natož na jaře, tak zůstaneme u jablek). Nákup za vás provedeme, co uvaříme a upečeme, společně sníme. Co zbyde, to si rozdělíme domů pro rodinu.

Prostor je omezený, vařit a péct může maximálně 8 – 10 osob.

Kde budeme vařit a péct?

rue des Arbalétriers 51, 1420 Braine-l'Alleud

Kdy to provedeme?

v sobotu **5. května 2018 od 15 hodin**

Jak se přihlásíme?

e-mailem na adrese **beseda.belgie@gmail.com**

a zasláním poplatku **10 €** za osobu na účet Besedy **BE26 3630 3022 4129**

Známí i neznámí jsou srdečně vítáni.

ilustrační foto

Olga

FESTIVAL ČESKÉ KOŘENY – 10 LET

Loni v květnu jsme se s kolegy vraceli z 12denní cesty do Lucemburska a Belgie, plni dojmů z natáčení našeho pátého dokumentu cyklu *České kořeny*. Při jejich rozebírání a hodnocení nás najednou zaskočila skutečnost, kterou jsme si uvědomili. Je to k nevíře, ale myšlenka na první dokument vznikla už v roce 2008 a na naši první natáčecí výpravu – za krajany do Švédska – jsme se vydali následující rok. A protože bylo jasné, že nový, už pátý dokument *České kořeny* v Lucembursku a Belgii bude dokončený v roce 2018, spočítali jsme si snadno. Náš projekt bude mít 10 let trvání! A to by chtělo oslavit.

Navíc rok 2018 je rokem, kdy si připomeneme i jiné, mnohem důležitější výročí, 100 let od vzniku Československa, samostatného a demokratického státu. Naše úvahy se ubíraly tím směrem, že přece i Češi v zahraničí budou oslavovat. I oni, přestože nežijí u nás doma, k nám patří. A my tím, že v cyklu *České kořeny* připomínáme jejich výjimečné osudy a přínos pro dobré jméno Česka (dříve Československa) ve světě, můžeme jubilejní rok našeho projektu připojit k těmto oslavám. Rozhodnutí padlo na příjemný a barevný měsíc červen, kdy Pražané jsou ještě doma, než se začnou rozjíždět na dovolené, a krajané se již začínají chystat na své prázdninové návraty „domů“, do země, kde mají své kořeny.

Z debat vykrystalizovala nakonec třídní akce, festival s názvem **ČESKÉ KOŘENY – 10 LET**. Obsáhne slavnostní zahajovací koncert, výstavu výtvarných děl, filmovou premiéru nového dokumentu *České kořeny v Lucembursku a Belgii* a dále celodenní přehlídku dříve natočených dokumentů cyklu *České kořeny*. Festival je určen široké veřejnosti (míříme také na mladou generaci oslovením škol) a bude přístupný volně nebo za symbolické vstupné. Všechny jeho akce budou pro návštěvníky zajímavé kvůli možnosti osobních setkání se zahraničními hosty – českými osobnostmi, které vystoupily v našem dokumentárním cyklu filmů *České kořeny*. Nyní, kdy text vzniká, se jich k osobní účasti na festivalu přihlásilo již 12. Sjedou se ze všech zemí, kde jsme natáčeli (Švédsko, Švýcarsko, Rakousko, Belgie i Lucembursko), zatím kromě Kanady, ale věříme, že snad i někomu z našich kanadských „filmových hvězd“ se také podaří přijet.

Důležité je, že osobnosti z našich filmů budou samotnými aktéry festivalu a nebudou zde tedy „pouze“ v roli hostů a diváků, ale například: **slavnostní zahajovací koncert 5. 6. v překrásném historickém sále Valdštejnského paláce**, kde sídlí **Senát**, nastuduje a provede se svým pražským souborem houslista **Jaroslav Šonský**, osobnost Českých kořenů ve Švédsku (soubor Martinů Strings Prague vznikl při jeho častých návštěvách Prahy, má za sebou již několik zahraničních turné a před sebou letošní

turné do Švýcarska a na Slovensko). Na programu budou mimo jiné také **díla dvou skladatelů**, kteří prošli našimi filmy: **Jána Valacha z belgických Antverp a Tomislava Vašíčka z rakouské Gablitz u Vídně**.

© z archivu Českých kořenů

Následující **premiérový den 6. 6.** bude patřit hostům z Lucemburska a Belgie. Odpoledne bude zahájena **výstava** dvou lucembursko-českých výtvarníků, osobností nového dokumentu, **Ivy Mrázkové a Oty Nalezinka**. Oba obdrželi za své výtvarné dílo řadu lucemburských ocenění. Výstava bude trvat celý měsíc a bude umístěna do starobylého evangelického kostela Martin ve zdi, na místě bývalých pražských hradeb. Pár kroků odtud je pak biograf Ponrepo, místo s neuvěřitelně bohatou historií od středověku po dnes. Zde se uskuteční premiéra nového dokumentu *České kořeny v Lucembursku a Belgii* za účasti obou výtvarníků, ale také hosta z Belgie, **Michala Svobody**, vynikajícího **biochemika, vědce a také sportovního letce**, dalšího z osobností nového dokumentu. **Premiéru i vernisáž výstavy** zaštití velvyslanectví obou zemí.

© foto Jiří Bartoň

Třetí den festivalu pak bude věnován všem **doposud natočeným dokumentům našeho cyklu**. Jejich **přehlídka**

proběhne v kině Ponrepo mezi 10.–22. hodinou (*České kořeny ve Švédsku, ve Švýcarsku, v rakouské Vídni, České kořeny ve Vancouveru*). Mezi jednotlivá promítání chceme začlenit kratší **besedy se zahraničními hosty** a také **návštěvu blízkého ateliéru dalšího z výtvarníků, Jana Brabence** (osobnost dokumentu *České kořeny ve Vídni*). Ve foyeru kina pak bude možnost menších setkání, autogramiád či výstav i pro další zahraniční hosty našeho festivalu – spisovatele apod....

© z archivu Českých kořenů

Našimi dokumenty prošlo téměř 50 zajímavých osobností českého původu v zahraničí a jejich rodin. Jejich „cesty za svobodu“ i další osudy, úspěchy, myšlenky a názory mohou inspirovat i další generace. To chceme umožnit návštěvníkům festivalu – včetně možnosti osobních setkání jak jednotlivých aktérů dokumentů mezi sebou, tak především s veřejností.

© z archivu Českých kořenů

Všechny dokumenty z cyklu *České kořeny* postupně odvysílala i Česká televize v letech 2011, 2014, 2015 a v r. 2017. Nejnovější *České kořeny v Lucembursku a Belgii* budou ČT nabídnuty po premiéře 6. 6. 2018.

Martina Fialková
spolek *České kořeny* – **předsedkyně**
(a spoluautorka dokumentů)

TO JE Brusel

Před nedávnem vzbudila v Čechách rozruch publikace **TO JE Brno**, zaměřující se na periferie Brna. Ted mám příležitost napsat něco podobného o Bruselu. Hledáme si totiž v Bruselu nové bydlení. A protože jsme oba přilnuli k Soignskému lesu, hledáme něco v jeho blízkosti. Což nám omezuje výběr na několik obskurních, periferních čtvrtí. Posuďte sami.

© foto BenZ

Uccle

Tradiční rezidenční čtvrť, kde se zřejmě dobře bydlí, akorát to nemůže nikdo ověřit, protože obyvatelé Uccle ještě v Bruselu nebyli nikdy spatřeni. Tato čtvrť totiž nemá žádné spojení hromadnou dopravou. Pokud tedy nepočítáme vlak duchů, co se vynořuje z lesa a zase se do něj zanořuje, a jednu tramvaj, jejíž trasa vede kamsi do bažin. Uprostřed Uccle je ale observatoř, díky níž mohou obyvatelé Uccle snít o vzdálených a vzrušujících světech, které oni nikdy nespátí. Místní francouzské gymnázium má velmi dobrou reputaci, zejména mezi jazykovědci, protože francouzština se v této izolované enklávě zachovala ve své ryzí, descartovské podobě.

Ixelles

Jediná bruselská čtvrť, kde jsou bytové domy. Je také velmi vyhledávaná, zejména bývalými stážisty, kteří kdysi chodili na Chatelain a na Flagey a jinde to moc neznají. V praxi to vypadá tak, že zatímco z ulice působí ixellské domy důstojným dojmem, ze zadu jsou to slepence teras, přístaveb a střešních vestaveb. Což bývalým stážistům vyhovuje, protože jim to připomíná staré dobré časy sdíleného stážistického bydlení. Populární mýtus navíc praví, že Ixelles je plná barů a skvělých

© foto Louis Lepoutre

restaurací. Což je sice pravda, ale obyvatelé Ixelles bohužel tráví večery hledáním parkovacího místa.

Auderghem

Čtvrť, kde dávají lišky *goede nacht, bonne nuit*. Pokud nemají zrovna hlavu v modrém pytlíku na odpadky. Tato čtvrť se vyznačuje až mileneckou blízkostí k lesu, který proniká do jejích vlhkých studených domečků v podobě mechů a plísni. Právě v této čtvrti musí být realitní agenti zvlášť vynalézaví. Místní domky pro tuberkulózní panenky je třeba popsat jako domy s velkým potenciálem, které je třeba zmodernizovat, a doufat, že klientovi nedojde, že to znamená dům rozdrtit na štěrky a ten použít do základů nového domu. Součástí Auderghemu je navíc památkově chráněná zahradní čtvrť Floreal/Logis, kde podobný stavební postup zakazuje zákon, takže klientovi nezbude, než si na zahradě postavit jurtu a dům používat jen jako úschovu na kola.

ilustrační foto

Woluve Saint Pierre

Nejdražší bruselská čtvrť, jejíž ceny nemovitostí zřejmě šponují milovníci letadel, kteří je mají nad touto čtvrtí možnost sledovat při obou manévrech, jak při přistání, tak při vzletu. Kromě nich ve čtvrti bydlí i úředníci evropských institucí, kteří podlehli kouzlu Woluve Saint Pierre jako čtvrti, kde nic není a kde se nic neděje.

Vlámské vesnice za lesem

Postapokalyptická krajina, kde je téměř nemožné potkat živého člověka. Mezi domy se pohybují pouze automobily, které vezou posádku buď k příbuzným ve vedlejší vesnici, do obchodu, do místního Jupiler baru, nebo do Lovaně. O existenci velkého města za lesem tuší, ale o překročení lesa se pokusili jen ti nejodvážnější. Ti, co se vrátili, pak ostatním vypráví o lidech mluvících divnými jazyky a majících podivné zvyky.

Aleš Bartl

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

GASTROOKÉNKO: JAK JSEM OBJEVILA KAPUSTIČKY A ČEKANKU

V tomto příspěvku se vám pokusím vyličit, proč jsou růžičková kapusta a čekanka i přes specificky nahořklou chuť úplně nejlepší zeleninou na světě.

Před bruselskou štací jsem patřila do tábora zapřisáhlých odmítačů kapustiček. Nejspíš za to mohly neveselé vzpomínky na „zápas“ s rozblemcanou zašedlou hmotou ve školní polévce. Přitom dlouhá léta jsem malým zeleňoučkým kuličkám nepěkně krivdila. V Bruselu, jehož název je s kapustičkou pevně spjat (v angličtině se jí říká *Brussels sprout*, ve francouzštině *le chou de Bruxelles*), jsem

© foto Kateřina Farná

je totiž zkusila vzít na milost. A záhy si je nečekané zamilovala.

Někteří růžičkovou kapustu považují za královnu zimní zeleniny, neboť její nejodolnější odrůdy přečkají bez újmy i tužší mrazy. V Belgii můžete narazit na řadu překvapivých receptů, ohromí vás nabídka, včetně fialových kapustiček, i to, s jakou péčí je místní připravují. A dokonce není neobvyklé zaslechnout, jak zamilovaný Belgičan říká své zbožňované polovičce „ty má sladká kapustičko“.

Růžičková kapusta vypadá sice skromně, ale je výjimečně zdravá a štíhlé linii prospěšná. Má antioxidační účinky, obsahuje vitamín A, vitamín C, vitamín B1, kyselinu listovou i tělu prospěšnou vlákninu. Odborníci tvrdí, že chrání proti rakovině tlustého střeva a dokáže zabránit přemnožení škodlivých bakterií v žaludku. Pozor je třeba dávat na nadýmavost této zeleniny. Částečně ji snižíte, když kapustu uvaříte třeba s kmínem, semínky fenyklu či anýzu.

Hlavním trikem, jak z drobných kuliček dostat to nejlepší, je především nepřevařovat a nerozvařit. Právě rychlá úprava, která nepřesáhne 10 minut (ideální je 5 až 7 minut, podle velikosti), a dobré ochucení z ní na talíři vykouzlí pro mnohé nečekanou dobrotu.

V obchodech hledejte spíš menší, pevně

a jasně zelené kuličky, nekupujte ty měkké s rozevřenými, nažloutlými a zvadlými listy. Také sledujte řez, který by neměl být příliš tmavý. A pamatujte: čím pěknější růžičky, tím méně práce při přípravě.

Klasický belgický způsob je kapustičky krátce povařit a pak je lehce orestovat na másle s nakrájenou šalotkou nebo cibulí. Před podáváním je můžete pokropit smetanou. Anebo je upeče na troše piva s nádechem hořčice. Sluší jim to se slaninou nebo uzeným, hodí se do polévek, do bramborové kaše, jako příloha k masu, pečení, klobáskám nebo rybě, snesou zapékání s modrým sýrem a mohou být překvapivou ingrediencí do koláče. Kapustičky chutnají skvěle i grilované na špízu (před tím je krátce povařte) nebo z nich směle udělejte extravagantní lízátka tak, že každou kuličku obalíte v plátku slaniny a napíchnete ji na špejli.

Neobvyklé chutě získáte spojením s citrónovou kůrou nebo oříšky, netypická je také její příprava v bramborové kaši ochucené čerstvým koriandrem, skořicí a pažitkou.

Bledá perla z Belgie

Čekanka je vedle růžičkové kapusty další poklad belgické kuchyně. Přes svou hořkou pověst si tohle bílé zlato nebo perla severu, jak se této plodiny přezdívá, zaslouží větší pozornost. Na talíři ji ocení všichni, kteří v kuchyni rádi experimentují a zároveň dbají o své zdraví. Při jejím nakupování nezapomeňte na jednu klíčovou věc—čím bledší „plet“ má tato zeleninová princezna, tím lépe pro vás. Vaše chuťové pohárky a rodinní příslušníci vám poděkují.

Čekanka potřebuje trochu zvláštní zacházení, aby ze sebe vydala to nejlepší, tedy výjimečnou chuť s nepatrným, nahořklým podtónem. Hořčiny, pro něž se čekankové puky často ocitají na okraji zájmu, působí účinně na činnost jater a žlučníku a přispívají k rovnováze střevní mikroflóry.

Belgie je dodnes považována za čekankovou velmoc, v množství vypěstovaných puků se jí může rovnat jedině Francie. Belgičané také patří k jejím největším jedlíkům—na hlavu připadne až 8 kg za rok. Dříve se pěstovala v oblasti bruselského Schaerbeeku, dnes zejména na speciálně upravených a vyhřívaných polích v oblasti Kampenhout.

V Belgii se jí francouzsky říká *le chicon* a vlámsky *witloof*, tedy bílý list. A ten také u prodejců hledejte. Čím jsou totiž svrchní listy tmavší a zelenější, tím vás čeká hořejší chuť, protože čerstvá a správně skladovaná čekanka má naopak velice delikátní chuť, která vám ústa nezkrvíví.

S tou její nahořklostí se to má totiž tak. Křehoučké čekankové puky—tedy nové listy, vyrostlé ve tmě—jsou bez zeleného barviva, neboť u nich neproběhla fotosyntéza, a proto hořká chuť nepřevažuje. Hořkost roste úměrně s dávkou světla. Belgická zeleninová princezna by se tedy měla prodávat v

tmavých sáčcích nebo v bedničkách zakrytých černou fólií, aby byl přístup světla minimální, respektive žádný.

Čekanka se údajně narodila přesně ve stejnou dobu jako Belgie, v době revoluce, tedy v září 1830. A to čirou náhodou. Traduje se několik příběhů. Nejčastěji je zmiňován ten s bruselským farmářem Janem Lammersem v hlavní roli. Prý zapomněl na to, že uložil kořeny čekanky ve sklepě, aby je vysušil a poté upražil na kávu. Když se vrátil domů z bojů o belgickou nezávislost, našel ve svém sklepě překvapení. Puky ochutnal a zachutnaly mu.

Kromě vitamínů C, K, B a A obsahuje draslík, vápník, fosfor, hořčík, sodík, železo, mangan, zinek a měď. Navíc kyselinu listovou a velké množství vlákniny. Čekanku tvoří až z 94 % voda. Tvrdí se ještě, že má schopnost na sebe vázat těžké kovy jako rtuť nebo olovo.

V restauracích puky podávají zabalené v šunce; skutečnou lahůdkou je pokrm zvaný *chicons au gratin*, tedy gratinovaná čekanka s bešamelovou omáčkou a sýrem. Belgičané v sobě nezaprou milovníky zvěřiny, takže sezónní specialitou bývá pečený bažant s čekankovou přílohou nebo takzvaný obrácený koláč *tarte tatin*, do nějž místo jablek dáte čekanky.

Světlé čekanky můžete připravovat na nespočet způsobů: zapékat, dusit, vkládat do rolád nebo je smažit. V syrovém stavu ji můžete použít do salátů. Před přípravou ji však velmi důkladně umyjte. Svrchní listy odstraňte, zařízněte dole košťál a trošku špičku, která se zaspává pískem. Nakrájejte ji mírně šikmo. Pokapejte citronovou šťávou, hořčicovou zálivkou, můžete ji mírně přisladit, přidat k ní smetanu nebo kefir. Sluší jí též kombinace s křenem a jablkem, pomerančem, mandarinkou či paprikami. Středomořská kuchyně doporučuje nahořklou zeleninu konzumovat se zálivkou z olivového oleje s troškou soli a pár kapkami bylinkového nebo balzamického octa.

A když ji rozeberete na jednotlivé listy, vzniknou vám originální lžičky. Naložte do nich pomazánku třeba z gorgonzoly nebo čerstvého sýru smíchaného s vlažskými ořechy a rozinkami. *Voilà*, a máte na stole nečekaný gastronomický zážitek.

ilustrační foto

MENTÁLNÍ POČASÍ

Statistiky jsou neúprosné: obyvatelům Bruselu spadne alespoň jedna dešťová kapka na hlavu v průměru 183 dní v roce, tedy každý druhý den.

Když jsme se do belgické metropole přistěhovali, první rok jsme vůbec nechápali, co všichni s tím počasím mají. Navzdory zkušenostem našich známých jsme s manželem pochybovačně kroutili hlavami, že si ten neustálý déšť a šedivou oblohu někdo vymýšlí. Nejspíš ve snaze, aby se město zbytečně nepřelidňovalo. „Štěstí začátečníků. Jen počkejte,“ říkali místní matadoři. Následující sezónu jsme jim dali za pravdu. Málo slunečných dní a vlhko takové, že se omítky kroutily plísni.

La météo à Bruxelles diriguje podle vlastních škodolibých not obhroublý Bůh, který se po prvním dnu svého úřadování, kdy stvořil Brusel, usídlil na dohled Place de Luxembourg, aby byl eurokratům, politikům a lobbistům co nejbližší. Belgická černá komedie *Zbrusu Nový zákon* (r. Jaco van Dormael, 2015) jej vykreslila coby nesnesitelného morouse, v odrbaném županu a s ponožkami v pantoflích, připomínajícího hospodského povaleče. Celé dny podle filmařů tráví vymyšlením absurdních, život co nejvíc nepříjemnějších zákonů. Nadto si rád hraje s dešťovou hůlkou.

Když (ne)prší

„Weather is mental,“ říká se v Bruselu. Zdejší počasí se v zásadě odehrává ve dvou základních módech: prší/neprší, přičemž škála šedivosti oblohy bývá od 1 do 10 (desítka je nejhorší) většinu roku tak na úrovni 6. A čím šedivější nebe, tím víc chápete, proč evropská byrokracie skončila právě tady. Všichni makají, až se z nich eura kouří. Když nesedí v kancelářích, běhají na pásech nebo korektně bojují s činkami v suterénních fitness centrech. Jen si zkuste představit, že by hlavní evropské úřady stály v Barceloně nebo v Římě, kde se životní rytmus začasto odehrává v duchu *dolce far niente*, tedy sladkého nicnedělání. Celá Unie by zkrachovala. Prostě karta musela padnout na Brusel, bez ohledu na zástupné geograficko-historicko-diplomatické důvody, protože tam, kde prší a věčně nesvíti slunce, kromě depresí, s nimiž je nutné bojovat doplňováním vitamínu D, kvete workoholismus. Například loňský prosinec meteorologové označili za nejtemnější v posledních osmdesáti letech. Podle statistických údajů Královského meteorologického institutu v Uccle slunce svítilo 10,5 hodiny za měsíc (prosincový průměr 45 hodin a 8 minut). Úplně nejtemnější *décembre* byl zaznamenán v roce 1934 s pouze devíti hodinami a 31 minutami slunečního svitu. Konec roku 2017 byl zároveň jeden z nejdeštivějších: v prosinci pršelo 26 dní a místo obvyklých tří bouřek (*l'orage*) se jich přehnalo devět.

S tím mokrým sajrajtem, co vám stále

padá na hlavu, je to na kočku. Když zrovna silně neprší, zaručeně přijde lehčí sprška. Občas chci tak, že máte sto chutí vykopat si před domem velkou jámu a v ní se dobrovolně utopit. Voda je všude. Párkrát, když jsem se musela tím vodním matixem probíjet na tramvajovou zastávku, jsem zažila déšť jakoby odspodu, což nejlépe poznáte ve chvíli, kdy vám vítr drobnými kapkami obalí celé tělo tak, že se kolem vás vytvoří jakýsi mokrý kokon. Když mží ze všech stran, a zejména začne-li do toho nárazově pofukovat, zapomeňte na deštníky. Na ty designové zcela, protože paraple je v Bruselu stejně potřeba asi jako sluneční brýle. Tedy na nic. Žebra deštníků se napínají k výkonu a ochraně své majitelky nebo majitele tak silně, až nakonec nitka prdne, kovové rameno povolí a voděodolný bodyguard té dešťové síle podlehne. Jejich torza pak potkávejte po celém městě, polámaná a necitlivě odhozená do odpadkových košů nebo ledabyly pohozená na ulici. Vy se ale nedáte. Pokračujete vstříc svému cíli, protože správný Bruselan čelí chronické

© foto Kateřina Farná

rýmě a věčně studeným nohám se vztyčenou, leč věčně mokrou hlavou.

Zpočasí se stal seriózní téma uranňáků, protože i když poctivě na všech kanálech sledujete předpověď, můžete vsadit svoje gumové holínky, že nakonec bude venku jinak: víc pršet, víc foukat, méně slunečních paprsků, ačkoli měla obloha pozitivně šajnit už od rozednění. Přivandrovalce mohou některé zimy zaskočit nečekaně chladivým mrazem. Někdy dokonce vydatné sněží, a ani krupobití nebývají výjimečná. Řada obyvatel Bruselu není na sněžení připravena vůbec. Řidiči začasto nepřezouvají zimní pneumatiky, a tak když na konci loňského roku země čelila na místní poměry nadprůměrné sněhové bouři, rozuměj u Justičního paláce v Bruselu napadly čtyři centimetry, někteří se chovali, jako by viděli sníh poprvé v životě (příchozí ze subsaharské Afriky možná ano), jiní už asi zapomněli, jak se bílé skupenství vody chová. Silnice v metropoli se staly nesjízdne, policejní vozy dostávaly smyk, městské autobusy havarovaly, silniční tunely v Bruselu zůstaly na pár hodin uzavřeny, zrušena musela být řada letů. Téměř sněhová apokalypsa, z níž měly asi

nejupřímnější radost děti, nadšeně stavějící sněhuláky, zvané *les bonhommes de neige*.

Když rozkvetou sakury

S jarem rozkvétají sakury. V bruselských ulicích místo sněhových vloček poletují narůžovělé okvětní lístky. Město úplně změní ráz a na okamžik se z něj stane nejromantičtější místo na světě. V lesích se rozvinou modrofialové zvonečky, což je taková podívaná, že se davy sjíždějí kousek za metropoli do pohádkové modrých hájů u Hallerbosu. Nepříznivý obvykle bývá přelom června a července. Těšíte se na alespoň základní teplotní standard kolem 22 stupňů a minimum dešťových srážek. Nejste připravení na několikátý denní chcanec o 15 stupních Celsia se šedivou dekou nad hlavou. Připravte se! Když se pak krátce probudí žhavé léto a do pobřežního písku se opře až 27stupňové slunce, pookřejete v chladivé severomořské vodě a vaše meteorologická ostražitost na chvíli poleví. Letní vlny někdy překvapí natolik, že se horkem dokonce zpotíte! Natěšeně se držíte každé teplé, nedeštivé hodiny, ale vaše radost obvykle nemívá dlouhého trvání. Prázdniny v plném proudu se rázem přehoupnou do podzimu. Většinou celkem teplého. Léto je po pár dnech definitivně pryč a vy zase schováváte plážové oblečení, které jste nestihli ani pořádně vybalit.

Déšť přitom není to nejhorší. Nejdepresivnější působí týden, kdy se mraky ne a ne roztrhnout, kdy na město sedne příšerně demotivující šedý závoj. Jako by někdo smíchal všechny barvy na paletě a tou neurčitou, bezcharakterní břechkou počmáral nebe, aniž by se lidských duší tam dole zeptal, jestli preferují ocelové kovový odstín, antracitovou nebo holubí šed'. Po pár dnech deprese nad hlavou a s čím dál zachmuřenější tváří si přejete mraky poslat k severním sousedům, abyste místo naducaných šedých démonů zase na chvíli mohli fascinovaně sledovat magritovské nízké nebe.

Kateřina Farná

Profil

Na Brusel se nedá předem připravit. Brusel se musí zažít. A přesto, že jsem se jako novinářka ocitla v hlavním městě evropské politiky, rozhodla jsem se sbírat a pěstovat jiná žurnalistická semínka.

Už nějakou dobu si tak poletuji Bruselem a Belgií a sbírám příběhy, zajímavosti a zaznamenávám osobité historky.

Bruselská sojka má kromě stejnojmenných profilů na Facebooku, Twitteru a Instagramu také blog www.bruselskasojka.cz

Společenská rubrika

5. prosince 2017 zemřela dlouhodobá členka Besedy, **paní Svatoslava Čulíková** z Lutychu.
Čest její památce a upřímnou soustrast její rodině.

3. října 2017 se narodil **Daniel**, syn Antoina Van Ruymbeeke a Denisy Kuželové. Starší sestřička se jmenuje **Liliana**.

18. října 2017 se narodila **Alice**, dcera Davida Soukupa a Florence Moignot.

5. prosince 2017 se narodila **Margaux**, dcera Jeremieho a Libuše Cappellano. Starší bratříčkové se jmenují **Mathieu** a **Antoine**.

28. prosince 2017 se narodila **Sofia**, dcera Tomáše Skocovského a Esther Martínez Lombardia.

Rodičům i dětem srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví, hodně lásky a štěstí.

1. února 2018 oslavila narozeniny nová členka výboru Besedy **Lenka Pilařová**.

2. února 2018 oslavila obdivuhodné narozeniny paní **Louise Hollinsky**.

11. února 2018 oslaví jubilejní narozeniny pan **Miroslav Černý**, muzikolog.

22. února 2018 oslaví narozeniny paní **Anna Kratochvílová**, operní zpěvačka.

25. února 2018 oslaví narozeniny **Karin Dem Harvanová**, naše milá pokladní.

6. března 2018 oslaví **114. narozeniny** naše milá **Beseda**.

25. března 2018 oslaví narozeniny paní **Ilona Zuzaňáková**.

1. dubna 2018 oslaví narozeniny paní **Adriena Vander Perre**, bývalá tlumočnice.

3. dubna 2018 oslaví narozeniny paní **Halina Ogrocká** z Antverp.

9. dubna 2018 oslaví narozeniny **Alena Staňová**, naše průvodkyně po Bruselu.

Všem oslavencům a oslavenkyním srdečně blahopřejeme

a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Přednáška a beseda Kde ženy vládnou a burza knih	Pražský dům, Av. Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 11. 3. 2018 od 16 h, burza knih od 15 h
Setkání a beseda se senátorem Tomášem Grulichem	České centrum, av. A. Buyl 150, 1050 Brusel	středa 14. 3. 2018 od 19 h
Andělské pečení a vaření III.	Rue des Arbalétriers 51 1420 Braine-l'Alleud	sobota 5. 5. 2018 od 15 h
Dětský den s grilováním	« Bois des Rêves » u Ottignies a Wavru	neděle 3. 6. 2018 od 12 h do 19 h

Zpravodaj vychází čtvrtletně, členové Besedy jej dostávají poštou automaticky, ostatní na požádání.

Elektronickou verzi můžete dostávat mailem, najdete ji též na www.beseda.be.

Příští číslo Zpravodaje vyjde v květnu 2018, uzávěrka pro vaše příspěvky je 15. dubna 2018.

Pište nám na adresu spolek@beseda.be, nebo poštou na:

Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud

Telefon: 0032 (0)2 / 384 96 44 **Mobil:** 0032 (0)497 / 92 81 62